

Sygn. akt II Kp 414/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Maciej Maciejewski

Protokolant: Katarzyna Piwowar

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k.

na skutek zażalenia Powiatowego Urzędu Pracy w D.

w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

uwzględnić zażalenie Powiatowego Urzędu Pracy w D. z dnia 08 września 2015 roku na postanowienie z dnia 26 sierpnia 2015 roku w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia i uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 26 sierpnia 2015 roku organ postępowania przygotowawczego na podstawie art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie usiłowania w okresie od 24 kwietnia 2015 roku do 17 lipca 2015 roku w D. w Powiatowym Urzędzie Pracy dokonania wyłudzenia środków finansowych w kwocie 78849,97 zł na podstawie przedłożonych i potwierdzających nieprawdę dokumentach o zatrudnieniu i prowadzonym szkoleniu finansowanym z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników, działając na szkodę Powiatowego Urzędu Pracy w D., to jest o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 i § 3 k.k. z uwagi na fakt, iż sprawca nie podlega karze.

Na powyższe postanowienie w ustawowym terminie zażalenie złożył Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w D.. W zażaleniu skarżący szczegółowo odniósł się do szeregu okoliczności sprawy dowodząc, iż usiłowanie wyłudzenia miało miejsce a w końcowej części zażalenia zaakcentował fakt, iż odstąpienie sprawcy od realizacji czynu zabronionego nie było dobrowolne.

Z uwagi na podstawę decyzji o odmowie wszczęcia dochodzenia, w niniejszym postępowaniu rzeczą sądu nie była ocena, czy znamiona usiłowania zostały zrealizowane czy nie, czego zdaje się domagać skarżący szczegółowo analizując w uzasadnieniu zażalenia postępowanie sprawcy. W niniejszym postępowaniu obowiązkiem sądu było rozstrzygnięcie, czy odstąpienie sprawcy było dobrowolne i w związku z tym, czy takie odstąpienie mogło być podstawą odmowy wszczęcia dochodzenia.

Zgodnie z treścią art. 15 § 1 k.k., nie podlega karze za usiłowanie, kto dobrowolnie odstąpił od dokonania lub zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach, w wyroku z dnia 29 stycznia 2015 roku (II AKa 481/14), aby odstąpienie od dokonania czynu zabronionego mogło zostać zakwalifikowane jako dobrowolne w rozumieniu art. 15 k.k. - a w konsekwencji skutkowało bezkarnością za jego usiłowanie - musi łącznie spełniać trzy kryteria:

1. Po pierwsze, wymagane jest by było ono sterowane wolą sprawcy. Wszelkie zatem przypadki, w których do dokonania wprawdzie nie dochodzi jednakże ma to miejsce z uwagi na zastosowanie wobec sprawcy jakiegokolwiek formy przymusu bezpośredniego, w sposób oczywisty wyłączają dobrowolność.

2. Po drugie, musi ono mieć miejsce w sytuacji, w której sprawca ma świadomość możliwości dokonania czynu zabronionego. Nie jest zatem dobrowolnym odstąpienie, które następuje zarówno z uwagi na fakt, iż dokonanie czynu - ze względu na zmianę okoliczności - stało się obiektywnie niemożliwe, jak i wówczas gdy stało się takim subiektywnie - a zatem w przekonaniu sprawcy, w jego wyobrażeniu.

3. Po trzecie, aby odstąpienie od dokonania kwalifikować jako dobrowolne nie może być ono "wymuszone" zmianą okoliczności niezależnych od sprawcy (będących "poza nim"), bowiem w takim przypadku nie ma ono - w znaczeniu powszechnym - charakteru dobrowolnego.

Dotychczasowy materiał zgromadzony w niniejszym postępowaniu wskazuje, iż w ocenie sądu istnieją wątpliwości, czy odstąpienie sprawcy od usiłowania czynu zabronionego wyartykułowane w dniu 17 lipca 2015 roku nosiło cechy dobrowolności, czy było wynikiem podjętych przez pracowników PUP działań i ustaleń z tychże działań wynikających. Ustalenia pracowników PUP wykazały, iż wbrew nadesłanemu harmonogramowi (karta 15 akt), od dnia 22 czerwca 2015 roku do dnia 16 lipca 2015 roku na Placu (...) we W. nie odbywały się żadne szkolenia, które miały być przeprowadzone zgodnie z umową nr (...) z dnia 19 czerwca 2015 roku. Czynności sprawdzające i ich ustalenia były istotnym elementem, niezależnym od sprawcy, który mógł skłonić go, w przekonaniu sądu, do złożenia oświadczenia w dniu 17 lipca 2015 roku o rezygnacji z przyznanego dofinansowania. To zmiana okoliczności sprawy, w szczególności ustalenia pracowników PUP, mogła być powodem rezygnacji sprawcy z dofinansowania i rezygnacja ta mogła nie mieć charakteru dobrowolnego, ale być „wymuszoną” zmianą niezależną od sprawcy. Realizacja zamion czynu zabronionego, czy jego usiłowania, mogła stać się obiektywnie niemożliwa w wyniku rozwiązania umowy przez PUP w dniu 17 lipca 2015 roku. a jeżeli tak, to brak było podstaw do odmowy wszczęcia dochodzenia z tego powodu, że sprawca nie podlega karze.

Zdaniem sądu wskazane okoliczności uzasadniają uwzględnienie zażalenia i uchylenie zaskarżonego postanowienia celem dokonania dodatkowych ustaleń w drodze rozpytań czy ewentualnych przesłuchań, które pozwolą jednoznacznie rozstrzygnąć, czy odstąpienie sprawcy miało charakter dobrowolny, czy też nie. Dopiero jednoznaczne rozstrzygnięcie tej kwestii będzie pozwalało na dokonanie dalszych czynności, których rodzaj będzie uzależniony od dokonanych ustaleń w omawianym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

(...)

(...)